

فاطمه عليه السلام را بهتر بشناسيم

قربانعلی مهری املشی گیلانی

مُهری املشی گیلانی، قریانعلی ۱۳۴۱-
فاطمه (س) را بهتر بشناسیم / قریانعلی مُهری املشی گیلانی، قم: زمینه سازان ظهور
امام
عصر (عج)، ۱۳۸۶.

ISBN: 978-964-2819-17-1

۱۷۶ ص:
۱۶۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه: ص ۱۷۶؛ همچنین به صورت زیر نویس
۱. فاطمه (س)، ۱۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. سرگذشتنامه الف. عنوان.

۲۹۷/۹۷۳

۲۷/۲/۹۸ م BP

قسم: خ ا ر م، پاساژ قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۷۶، انتشارات زمینه سازان ظهور امام
عصر (عج)، تلفن: ۷۸۳۲۷۰۷، همراه: ۰۹۱۲۱۵۲۱۵۸۴.

نام کتاب: فاطمه (س) را بهتر بشناسیم
مؤلف: قریانعلی مُهری املشی گیلانی
ناشر: زمینه سازان ظهور امام عصر (عج)
چاپ: گنج معرفت
نوبت چاپ و تاریخ انتشار: اول / ۱۳۸۶
شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
قیمت: ۱۶۰۰ تومان

مواکز پخش:

* اصفهان، بزرگمهر، هشت بهشت غربی، ساختمان گویا.
انتشارات گویا، آقای مهرعلی، تلفن: ۲۶۵۸۳۶۲، همراه: ۰۹۱۳۳۰۹۲۰۸۵.
* شیراز، ۲۰ متری لاله، جنب پارک لاله، پلاک ۲۷۱.
مؤسسه فرهنگی نماز، آقای بزاززاده، همراه: ۰۹۱۷۳۱۳۸۱۸۸.

فهرست مطالب

۱۵	 مقدمه
۱۵	 فاطمه علیها السلام کیست؟
۱۹	 کوثر خدا
۲۲	 انگیزه تألیف این کتاب
۲۷	 فاطمه زهرا علیها السلام

فصل اول: نگاهی گذرا به زندگی فاطمه زهرا علیها السلام

۲۹	 ۱- ولادت فاطمه علیها السلام
۳۰	 ۲- انعقاد نطفه و چگونگی ولادت فاطمه علیها السلام
۳۲	 ۳- نام‌های فاطمه زهرا علیها السلام
۳۳	 علت نام گذاری به «اُمّ ابیها»
۳۵	 ۴- پدر فاطمه علیها السلام
۳۶	 ۵- مادر فاطمه علیها السلام
۳۹	 ۶- تعلیم و تربیت فاطمه علیها السلام
۴۰	 والاترین ارزش برای زن
۴۱	 ۷- ازدواج فاطمه علیها السلام

۴۳	۸- جهیزیه حضرت فاطمه علیها السلام
۴۵	۹- شوهرداری
۴۸	۱۰- خانه داری
۵۰	۱۱- فرزندان فاطمه علیها السلام
۵۰	آزاد شدگان از آتش
۵۲	۱۲- تربیت فرزندان
۵۵	۱۳- ایمان و عبادت فاطمه علیها السلام
۵۸	۱۴- ایثار و انفاق فاطمه زهرا علیها السلام
۶۲	۱۵- وصایای فاطمه زهرا علیها السلام به علی علیه السلام
۶۴	۱۶- شهادت فاطمه زهرا علیها السلام
۶۴	مدت عمر
۶۵	علت شهادت
۶۵	روز وصال و شام هجران
۶۶	۱۷- محل دفن حضرت زهرا علیها السلام
۷۰	۱۸- مقام و منزلت فاطمه زهرا علیها السلام در قیامت
۷۴	۱۹- شفاعت فاطمه زهرا علیها السلام
۷۵	۲۰- برخی از کرامات فاطمه زهرا علیها السلام
۷۶	اثر «تسبیحات» حضرت زهرا علیها السلام
۷۶	دعای نور
۷۷	نماز استغاثه
۷۷	حرز و تعویذ

- ۷۸ حرز مشهور حضرت فاطمه علیها السلام
- ۷۸ آداب قبل از خواب
- ۷۹ دعای توسل به حضرت فاطمه علیها السلام و همراهان

فصل دوم: فضایل فاطمه علیها السلام از زبان اندیشمندان اهل سنت

- ۸۲ راست گفتار
- ۸۲ شبیه ترین شخص به رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۸۳ بوسه زدن رسول خدا صلی الله علیه و آله بر فاطمه علیها السلام
- ۸۳ محبوب ترین شخص در نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۸۳ راز گریه و خنده فاطمه علیها السلام هنگام وفات رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۸۴ خوش آمد گویی پیامبر صلی الله علیه و آله به فاطمه علیها السلام
- ۸۴ عزیز ترین زن روی زمین در نزد پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۸۴ فاطمه علیها السلام هرگز دروغ نمی گوید
- ۸۵ پیامبر صلی الله علیه و آله کام فاطمه علیها السلام را همچون غسل می مکید
- ۸۵ استشمام بوی بهشت از فاطمه علیها السلام
- ۸۵ بوسه پیامبر صلی الله علیه و آله بر پیشانی فاطمه علیها السلام
- ۸۶ راه رفتنش بسان راه رفتن رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۸۶ در پرتو نور چهره فاطمه علیها السلام
- ۸۶ آیه تطهیر در شأن پنج تن علیهم السلام
- ۸۷ چرا انگشتان دست پنج تاست؟
- ۸۷ بعد از فاطمه علیها السلام موقعیت علی علیه السلام ضعیف شد

- ۸۸ بوسه پیامبر صلی الله علیه و آله بر فاطمه علیها السلام
- ۸۸ سرور زنان بهشت
- ۸۸ با فضیلت ترین فرد پس از پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۸۹ گام هایی مانند پیامبر صلی الله علیه و آله
- تلاوت آیه تطهیر به وسیله رسول خدا صلی الله علیه و آله پشت در خانه
- ۸۹ فاطمه علیها السلام
- ۹۰ زهرا علیها السلام، مادر پدرش
- ۹۰ چگونگی عبور فاطمه علیها السلام در روز محشر
- ۹۱ فاطمه علیها السلام پاره تن پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۹۱ بیان فخر رازی در تفسیر سوره «کوثر»
- ۹۲ بانوی زنان بهشتی
- ۹۲ بوسه پیامبر صلی الله علیه و آله بر موی سرش
- ۹۲ مکیدن زبان فاطمه علیها السلام
- ۹۳ نخستین دیدار پیامبر صلی الله علیه و آله پس از سفر
- ۹۳ بریدن از دنیا
- ۹۳ راستگویی فاطمه علیها السلام
- ۹۴ برتری خاندان محمد صلی الله علیه و آله بر مخلوقات
- ۹۵ فاطمه علیها السلام نور سرشته خدا
- ۹۵ خاندان رسول خدا صلی الله علیه و آله با احدی مقایسه نمی شوند
- ۹۶ افتخار علی علیه السلام
- ۹۶ فاطمه علیها السلام سرور زنان دو جهان

فاطمه علیها السلام عابدترین مردم	۱۰۴
فاطمه علیها السلام بانوی زنان جهانیان	۱۰۴
دختر بهترین انسان	۱۰۵
از پارسایان برگزیده	۱۰۵
سیمای فاطمه زهرا علیها السلام مقدس است	۱۰۶
بر بلندای قلّه عفاف و راستی	۱۰۶
فاطمه علیها السلام نسب پاک و با شرافت پیشوایان نیکوکار	۱۰۷
داستان حدیث عایشه و دیگر	۱۰۷
فاطمه علیها السلام افضل است یا علی علیه السلام	۱۰۹
فاطمه علیها السلام بسان ماه شب چهارده	۱۱۲
شبهه‌ترین مردم در سخن گفتن به رسول خدا صلی الله علیه و آله	۱۱۲
محبوب‌ترین مردم نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله	۱۱۲
فاطمه علیها السلام دارای فصاحت و بلاغت وافر	۱۱۲
فاطمه علیها السلام را خداوند به عقد علی علیه السلام در آورد	۱۱۳
مباح بودن خون کسانی که فاطمه علیها السلام را ترساندند	۱۱۴
فاطمه علیها السلام سرچشمه نسل پاک رسول خدا صلی الله علیه و آله	۱۱۵
روشن شدن بهشت بر اثر خنده علی علیه السلام و فاطمه علیها السلام	۱۱۶
گهواره جنبانی فرشته به وقت عبادت فاطمه علیها السلام	۱۱۶
رضایت فاطمه علیها السلام در رضایت فرزندان	۱۱۶
فاطمه علیها السلام دارای مقام عظیم در نزد خداوند	۱۱۷
لعن خدا بر دشنام دهنده فاطمه علیها السلام	۱۱۷

- جاری کردن حدّ بر دشنام دهنده فاطمه علیها السلام ۱۱۹
- فاطمه علیها السلام عزیز رسول خدا ﷺ ۱۱۹
- فاطمه علیها السلام در بهشت با رسول خدا ﷺ ۱۲۰
- فاطمه علیها السلام اولین وارد شوندگان به بهشت ۱۲۰
- عظمت حضرت زهرا علیها السلام در محشر ۱۲۰
- گرامی ترین مردم نزد پیامبر خدا ﷺ ۱۲۱
- شبهه ترین مردم به رسول خدا ﷺ ۱۲۱
- فاطمه علیها السلام الگو برای همه بانوان ۱۲۱
- فدک، میراثی از پدر برای دختر ۱۲۲
- اعتراف ابوبکر به عظمت مقام و منزلت فاطمه علیها السلام و علی علیهما السلام ۱۲۳
- عیادت ابوبکر و عمر از فاطمه علیها السلام ۱۲۴
- پشیمانی ابوبکر ۱۲۷
- گریه ابوبکر ۱۲۸
- فاطمه علیها السلام، بضعه احمدی علیها السلام ۱۲۸
- علو مقام فاطمه علیها السلام در آیه مباهله ۱۲۹
- پاره تن پیامبر ﷺ ۱۳۰
- سبّ کننده فاطمه علیها السلام کافر است ۱۳۱
- آزار و اذیت فاطمه علیها السلام حرام است ۱۳۱
- شدت محبت پیامبر ﷺ به فرزندان دخترش فاطمه زهرا علیها السلام ۱۳۲
- نجات بخش دوستانش از آتش دوزخ ۱۳۳
- جایگاه رفیع فاطمه علیها السلام در نزد ابوبکر ۱۳۴

۱۳۴	فاطمه علیها السلام برترین زن قریش
۱۳۶	فاطمه علیها السلام در اشعار اهل سنت
۱۳۶	محمد بن ادریس شافعی
۱۳۸	قاضی فضل بن روزبهان
۱۳۹	قاضی ابوبکر بن ابی قریعه
۱۴۰	عمر بن فارض مصری
۱۴۱	اقبال لاهوری
۱۴۴	فضایل و مناقب فاطمه علیها السلام از زبان اندیشمندان اهل سنت معاصر
۱۴۴	محبت به فاطمه علیها السلام سبب اتصال به خدا صلی الله علیه و آله
۱۴۶	حضرت فاطمه علیها السلام زهرا علیها السلام معیار کامل شخصیت اسلامی زنان
۱۴۸	فاطمه علیها السلام زهرا علیها السلام ، بزرگ بانوی اسلام و نور چشم پیامبر صلی الله علیه و آله
۱۴۹	۱- حسب و نسب او
۱۵۰	۲- به عنوان یک همسر
۱۵۱	۳- به عنوان یک مادر
۱۵۲	۴- به عنوان یک مدیر خانه

فصل سوم: فضایل فاطمه علیها السلام از زبان اندیشمندان غیر مسلمان

۱۵۶	احساس لطیف و دل دریاگونه فاطمه علیها السلام
۱۵۷	بزرگ بانوی بانوان جهان
۱۵۷	به پیشگاه فاطمه علیها السلام
۱۵۹	ذریه پیامبر صلی الله علیه و آله منحصر در وجود فاطمه علیها السلام

- ۱۶۰ سرچشمه همه پاکی ها و پاکدامنی ها
- ۱۶۰ بزرگ بانوی همه اعصار
- ۱۶۰ جفای تاریخ به فاطمه علیها السلام
- ۱۶۱ هدف فاطمه علیها السلام از درخواست فدک
- ۱۶۲ دو لبخند
- ۱۶۳ میراث نبوت منحصر در فاطمه علیها السلام
- ۱۶۴ رقیق ترین بانوی تاریخ
- ۱۶۵ وجود دوازده نور منشعب از فاطمه علیها السلام
- ۱۶۶ چند کرامت از فاطمه زهرا علیها السلام
- ۱۶۶ تأثیر عظمت فاطمه علیها السلام بر زنان یهود
- ۱۶۷ چادر نورانی و مسلمان شدن هشتاد یهودی
- ۱۶۹ کتابنامه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَيَّتُهَا الصَّدِيقَةُ الشَّهِيدَةُ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

مقدمه

فاطمه علیها السلام کیست؟

درباره شخصیت وجودی و مقام معنوی فاطمه زهرا علیها السلام کتاب‌های بسیاری نوشته و سخن‌های فراوان گفته شده است که کثرت آن‌ها نشانگر عشق بی حد دوستداران اهل بیت علیهم السلام به یگانه دخت گرامی رسول اکرم صلی الله علیه و آله است، اما این همه تنها قطره‌ای است از اقیانوس بی کران فضیلت آن حضرت. و هم، به اوج قدس ناموس اله، کی رسد؟

فهم که نعت بانوی خلوت کبریا کند؟^۱

آن جا که عارفی چون امام خمینی «قدس سره» بسا وجود برخوردار از عظمت علمی و مقام معنوی اش، از درک حتی گوشه‌ای از مقامات حضرت زهرا علیها السلام اظهار عجز و ناتوانی می‌کند و

قلمرو خیال و عقل بشر را بسی فروتر از قله قدر و منزلت آن حضرت معرفی می‌کند، از دیگرانی چون این حقیر قلم شکسته چه بر می‌آید!

آن جا که عقاب پر بریزد از پشه لاغری چه خیزد

آن پیر سفر کرده، درباره فاطمه زهرا علیها السلام می‌فرماید:

«فاطمه زهرا علیها السلام زنی است که افتخار خاندان وحی و چون خورشیدی بر تارک اسلام عزیز می‌درخشد؛ زنی که فضایل او هم‌پراز فضایل بی‌نهایت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و خاندان عصمت و طهارت بوده؛ زنی که هر کس با هر بینشی درباره او گفتاری دارد و از عهده ستایش او بر نیامده؛ که احادیثی که از خاندان وحی رسیده، به اندازه فهم مستمعان بوده و دریا را در کوزه‌ای نتوان گنجاند، و دیگران هر چه گفته‌اند به مقدار فهم خود بوده، نه به اندازه مرتبت او.»^۱

کیست زهرا؟ مظهر کل الجمال کیست زهرا؟ مظهر کل الجلال
کیست زهرا؟ عاشق ذات خدا مظهر اسما و اوصاف خدا^۲

از این روی، پی بردن به حقیقت فضایل حضرت فاطمه علیها السلام، دست یافتنی نیست.

که امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

خلاق از پی بردن به کنه صفت خداوند ناتوانند و همان سان که یارای رسیدن به گوهر صفت خدا را ندارند، از دریافت ژرفای صفت رسول خدا صلی الله علیه و آله نیز عاجزند و همچنان که از پی بردن به کنه صفت

۱. صحیفه نور، ج ۱۲، ص ۷۲.

۲. جامی از زلال کوثر، ص ۱۲، نقل از آئینه ایزد نما، ص ۱۹۱.

پیامبر ﷺ غایزند، از درک ژرفای صفت امام علی نیز بی بهره‌اند و همان گونه که امام علی را چنان که باید نمی‌توانند شناخت، از شناخت حقیقت مؤمن نیز چنان که باید، ناتوان‌اند. «در حدیثی دیگر آمده است: «فاطمه علیها السلام از آن روی فاطمه نامیده شده است که مردمان از شناخت حقیقت او بسی جدا افتاده و دور مانده‌اند؛ إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةً لِأَنَّ الْخَلْقَ قُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا»^۱ و در این حدیث آمده است که مردم از شناخت او جدا افتاده و دور مانده‌اند؛ إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةً لِأَنَّ الْخَلْقَ قُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا. ۲

فصل زهرا را بشری کی می‌توان احصا کند؟ ۳

فاطمه علیها السلام حورای انسیه‌ای است که خداوند پیش از خلقت آدم ابوالبشر ﷺ از نور خویش آفرید. ۴

فاطمه علیها السلام وجود و الامقامی است که از نور عظمت الهی خلق شد و چنان آسمان و زمین به نور وجودش روشنایی یافت که میلانکه به سجده افتادند. ۵

فاطمه علیها السلام کسی است که انعقاد نطفه او از همان قیوه بهشتی است که جبرئیل از جانب پروردگار به رسول خدا ﷺ هدیه نمود. ۶

فاطمه علیها السلام یگانه بانویی است که خداوند نامی از نام‌های خویش را به وی عنایت کرد و «فاطمه» اش نامید و از آن جا که دوستانش را

۱. جامی از زلال کوثر، ص ۱۲.

۲. بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۶۵.

۳. همان، ص ۴.

۴. همان، ص ۱۲.

۵. همان، ص ۵۴ و ۱۸.

یاری خواهد کرد، در آسمان «منصوره» نام گرفت و چون شیعیان خود را از آتش نجات خواهد داد، در زمین «فاطمه» نام گرفت.^۱

فاطمه علیها السلام جوهریه‌ای است به صورت انسان.^۲

فاطمه علیها السلام زنی است که رسول خدا صلی الله علیه و آله هر وقت مشتاق بوی بهشت نمی‌شد، او را می‌بوید و می‌بوسید.^۳

فاطمه علیها السلام نور چشم و میوه دل و پاره تن پیامبر صلی الله علیه و آله بود که سرور و شادمانی او، مایه خوشحالی رسول خدا صلی الله علیه و آله بود و ناراحتی و آزار او، آزار و اذیت آن حضرت به شمار می‌رفت؛ چنان که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «هر کس فاطمه علیها السلام را دوست داشته باشد، من او را دوست دارم و هر کس بغض و کینه فاطمه علیها السلام را داشته باشد، مبعوض من است و هر که او را در حال حیات من بیازارد، مرا آزرده و هر کس پس از مرگم او را بیازارد، مثل این است که در حال حیاتم مرا آزرده است.»^۴

فاطمه علیها السلام عابدی است که چون در محراب عبادت می‌ایستاد، نور وجودش برای اهل آسمان همانند نور ستارگان برای اهل زمین می‌درخشید.^۵

فاطمه علیها السلام مظهر جلال و جمال و جلوه نور الهی است. امام خمینی رحمه الله درباره آن حضرت فرمود:

۱. همان، ص ۱۸.

۲. همان، ص ۴ و ۱۸.

۳. همان، ص ۴ و ۶.

۴. همان، ص ۲۴ و ۲۵.

۵. همان، ص ۱۲.

«او زن معمولی نیست؛ او موجودی ملکوتی است که در عالم به صورت انسان ظاهر شده است...»
 تمام هویت‌های کمالی که در انسان و در یک زن متصور است، تمام در این زن است...
 معنویات، جلوه‌های ملکوتی، جلوه‌های الهی، جلوه‌های جبروتی، جلوه‌های مُلکی و ناسوتی همه در این موجود مجتمع است. انسانی است به تمام معنا انسان، و زنی است به تمام معنا زن.^۱
 فاطمه علیها السلام یگانه همسری است که شوهری چون علی علیه السلام به او افتخار می‌کرد و می‌فرمود:
 «همسر من بهترین زنان امت است».^۲

کوثر خدا

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ، فَضْلُ لِرَبِّكَ وَأَنْعَمَ. إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ.^۳
 با توجه به سیاق این سوره، منظور از کوثر، فراوانی ذریه و ماندگاری نسل پیامبر صلی الله علیه و آله می‌باشد که فقط از طریق وجود پربرکت فاطمه علیها السلام تحقق یافته است.
 عطا بر تو کوثر نمودیم ز احسان. که ناید به دل، گرد غم بار دیگر

۱. صحیفه نور، ج ۶، ص ۱۸۵.

۲. بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۱۴۳.

۳. کوثر (۱۰۸) ۳-۱.

به نهد بهشت و به خیر کثیر به تکثیر نسلت ز زهرای اطهر^۱
 بنابراین تفاسیر متعددی که از ائمه اطهار علیهم السلام وارد شده است، بیانگر
 بارزترین و آشکارترین مصداق کوثر وجود فاطمه زهرای علیها السلام می باشد.
 کوثری و چشمه فیض خدا از تو زند جوش، ز لال بقا^۲
 به آری، وجود فاطمه زهرای علیها السلام منبع خیر کثیر است که هم باعث
 ماندگاری رسالت پیامبر صلی الله علیه و آله شده است و هم عامل جاودانگی نسل پاک او.
 نخل نبوت ز تو شد بارور
 باغ امامت ز تو شد پسر شجر
 مهر تو رخشان ز بلندای عرش
 سفره تو گستره عرش و فرش
 علت غایی به دو عالم تویی
 جوهره عالم و آدم تویی
 خلق تو را، امر تو را، جان تو راست
 به جلوه که صورت جانان تو راست^۳
 فاطمه علیها السلام لیلة القدر است^۴
 بنابر روایات متعدد و معتبری که از امامان معصوم علیهم السلام رسیده،
 حقیقت «لیلة القدر» به وجود فاطمه زهرای علیها السلام تفسیر شده است. همان

۱. جامی از زلال کوثر، ص ۲۲.

۲. همان، ص ۲۴.

۳. همان.

۴. بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۶۵.

سان که عظمت شب قدر برای انسان‌ها پنهان است، قدر و منزلت فاطمه زهرا علیها السلام برای مردمان نهان است.

لیله قدری ولیک قدر تو مجهول قدر تو نشناختند مردم دنیا^۱
 امام صادق علیه السلام فرمود: «الَّيْلَةُ فَاطِمَةُ وَالْقَدَرُ، «الله». قَسَمُ عَرَفَ حَقَّ مَعْرِفَتِهَا قَدْ أَذْرَكَ لَيْلَةُ الْقَدَرِ...؛ لیله، فاطمه است و قدر، الله؛ از این روی هر آن که به شناخت حقیقی فاطمه علیها السلام توفیق یابد، بنی گمان شب قدر را درک کرده است.»^۲

آری، همان گونه که منزلت و قدر فاطمه علیها السلام مجهول و نهان است، تربت و قبر او نیز مخفی و پنهان است. فاطمه علیها السلام شیعه‌ای است که ذریه، شیعیان و دوستان خود را شفاعت خواهد کرد.^۳

اهل عصیان گر تو را روز جزا جامی کنند
 قسهر سبحانی کند تیغ جزا را در نیام.
 گر گشایی از شفاعت برگنه کاران دری
 بندد از رحمت خدا درهای دوزخ را تمام
 بازی، مقام و منزلت فاطمه زهرا علیها السلام آن چنان است که نتوان توصیفش کرد.

۱. جامی از زلال کوثر، ص ۱۸، نقل از مناقب فاطمی در شعر فارسی، ص ۱۰۸.

۲. بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۶۵.

۳. همان، ص ۲۱۹-۲۲۰.

۴. دیوان محتشم کاشانی، ص ۳۰۵.

ما را کجا به کوی تو ممکن بود وصول

کـانـجا خیـال را نـسـبـود قـدـرت نـزـول

در وصف ذات پاک و کرامات بی حدت

گر دیده نطق، الکن و حیران شود عقول^۱

انگیزه تألیف این کتاب

بعد از تدوین کتاب «علی علیه السلام از زبان دیگران» با تشویق دوستان و ارادتمندان اهل بیت علیهم السلام، در صدد برآمدن تا کتاب «فاطمه علیها السلام را بهتر بشناسیم» را تألیف کنم؛ به آن امید که، ارادت و علاقه شیفتگان اهل بیت علیهم السلام به آن بزرگواران افزوده شود و بر خود ببالند که پیرو شخصیت‌هایی هستند که علاوه بر شیعیان حتی اندیشمندان غیر شیعه هم فضایل آن‌ها را ذکر می‌کنند؛ هر چند تلاش دشمنانشان بر آن بود که نور هدایت را خاموش کنند: «يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ»؛ کافران می‌خواهند که نور خدا را بادهان خود خاموش کنند، ولی خداوند نمی‌گذارد، تا این که نور خود را کامل کند؛ هر چند کافران را خوش نیاید.^۲

دلی که نیست در آن مهر فاطمه سنگ است

چرا که نور وی و نور حق هم آهنگ است

۱. جامی از زلال کوثر، ص ۱۳، نقل از مناقب فاطمی در شعر فارسی، ص ۷۸.

۲. توبه (۹/۳۲).

اگر قدم ننهد او به عرصه محشر

کمیت خلق شفاعت کنندگان لنگ است

بنی امیه، بنی عباس و دیگران تلاش‌های فراوانی کردند تا نگذارند مردم از وجود این چراغ‌های هدایت بهره‌مند شوند؛ اما آن چه خداوند اراده کرده، تحقق خواهد یافت.

از این رو، هر روز که می‌گذرد این فرزندان بیش از گذشته در میان انسان‌های آزاده و مؤمن مانند خورشید درخشیده‌اند؛ تا جایی که بعضی از اندیشمندان منصف اهل سنت و غیر مسلمان گوشه‌ای از کمالات و فضایل آن ستارگان درخشان را ذکر کرده‌اند که ما در این کتاب، به آن می‌پردازیم.

درباره شخصیت و جود و مقام معنوی فاطمه زهرا علیها السلام کتاب‌های بسیاری نوشته شده است که می‌خور عمده آن‌ها خصوصیات اخلاقی و تاریخی آن حضرت و ظلم‌هایی است که در مدت کوتاه عمر بابرکت آن حضرت، بر او روا داشته‌اند.

اما در این کتاب سعی شده است که علاوه بر زندگانی حضرت فاطمه علیها السلام، به بیان مناقب و فضایل آن حضرت علیها السلام از زبان دیگران بپردازیم و طرح مباحث تاریخی و اخلاقی، صرفاً به منظور بهره‌گیری از فضایل معنوی آن حضرت است.

به هر حال، سخن گفتن درباره شخصیت و فضایل والای این گوهر تابناک الهی از عهده ما خارج است؛ زیرا در عظمت فاطمه زهرا علیها السلام همین بس که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله فرمود:

در شب معراج از سوی خداوند به من خطاب شد: «ای محمد ﷺ اگر تو نبودی، افلاک زانمی آفریدم و اگر علی علیه السلام نبود، تو را نمی آفریدم و اگر فاطمه علیها السلام نبود، تو و علی علیه السلام را نمی آفریدم.»^۱ از این حدیث فهمیده می شود که هستی افلاک و آن چه در آن است، طفیل وجود فاطمه زهرا علیها السلام است.

در روایتی امام ختن عسگری علیه السلام فرمود: «نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَ جَدَّتُنَا فَاطِمَةُ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْنَا؛ ما اهل بیت علیهم السلام حجت خدا بر مردم می باشیم و جدّه ما فاطمه علیها السلام تاجت خداوند است بر ما اهل بیت علیهم السلام»^۲ همچنین حضرت مهدی امام زمان (عج الله) فرموده است: «وَفِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ لِي أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ؛ حضرت فاطمه علیها السلام دختر پیامبر خدا ﷺ برای من الگو و اسوه پسنیدیده و نیکویی است.»^۳

با وجود این، آنچه به این بنده حقیر حثرت داد تا درباره این شخصیت گران قدر مطلبی بنویسم، فقط از باب ارادت و عشق به آن بانوی پر فضیلت بود و نیز بیان فضایل آن حضرت از زبان شخصیت های غیر شیعی است.

۱. مستدرک شقیة البحار، ج ۸، ص ۲۳۹. البته این حدیث قدسی در صدد بیان شرافت و افضلیت علی علیه السلام بر رسول خدا ﷺ و یا فاطمه زهرا علیها السلام بر آن دو بزرگوار نیست؛ بلکه روایت در صدد بیان این نکته است که این سه تن غرض غایی از خلقت عالم و همه موجودات اند و بدون این انوار مقدس مقصود از خلقت تأمین نمی شود و هستی به مقصود خود نمی رسد.

۲. اطیب البیان، ج ۱۳، ص ۲۲۵.

۳. غیبت شیخ طوسی، ص ۲۸۶، حدیث ۲۴۵؛ بخارالانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۰.

اگر بر دیدهٔ مجنون نشینی، همه را به غیر از خوبی لیلی نبینی
 امید است این اثر ناچیز که کمترین و کوچکترین قدم در راه
 معرفی فضایل و چهره تابناک آن حضرت است، مورد قبول خداوند
 بزرگ و خاندان عصمت و طهارت علیهم السلام به ویژه فاطمه زهرا علیها السلام قرار
 گیرد و ذخیرهٔ عقبا و روز قیامت باشد؛ به امید آن که خداوند ما را در
 آخرت از شفاعت آن خاندان بر فضیلت بهره‌مند سازد و با اولیای خود در
 محشور فرماید.

کتاب فضل تو را آب بحر کافی نیست

بسم الله الرحمن الرحیم
 همان طور که گفته شد، دربارهٔ فاطمه زهرا علیها السلام کتاب‌های فراوانی
 نوشته شده است، ولی آن چه در این کتاب می‌خوانید، بیان مختصری از
 زندگانی فاطمه زهرا علیها السلام و فضایل آن حضرت از زبان اندیشمندان غیر
 شیعی می‌باشد.

این کتاب با یک مقدمه و در سه فصل تنظیم شده است.

فصل اول؛ نگاهی گذرا به زندگی فاطمه زهرا علیها السلام؛

فصل دوم؛ فضایل فاطمه علیها السلام از زبان اندیشمندان اهل سنت؛

فصل سوم؛ فضایل فاطمه علیها السلام از زبان اندیشمندان غیر مسلمان.

امید است عزیزی که این کتاب را مطالعه می‌کند با اظهار نظر ها و
 انتقاد های دلسوزانه خود، نویسنده را یاری کنند تا در چاپ‌های بعدی
 جهت معرفی آن چهره تابناک توفیق بیشتری را به دست آورد پیشاپیش
 از همگان سپاسگزارم.

خداوند! ما را با محبت فاطمه علیها السلام، پدر فاطمه علیها السلام، همسر فاطمه علیها السلام و فرزندان فاطمه علیها السلام زنده بدار و با محبت آن‌ها محشور گردان!

بار خدایا! به ما توفیق پیروی از مکتبشان و بهره‌مندی از نور هدایتشان و اقتدا به سنت پر بارشان مرحمت فرما! آمین یا رب العالمین.

وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ.

قم بهار ۱۳۸۶ - قربانعلی مَهْری املشی گیلانی